І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 26. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 9-го ЛЮТОГО 1966 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, FEBRUARY 9, 1966 No. 26. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Вівторок, 8-го лютого 1966 р.

В АМЕРИЦІ

ФЕДЕРАЛЬНА МЕШКАНЕВА АДМІНІСТРАЦІЯ ЗБІЛЬШИЛА ВІДСОТКИ ВІД МОРҐЕДЖІВ із 5.25 до 5.50 відсотка, як про це повідомив секретар Мешканевого і Міського Департаменту Роберт С. Вівер. Він заявив, що треба було збільшити відсотки від позичок на будову й купно домів, бо відсотки від позичок збільшилися після того, як при кінці минулого року Рада Федеральної Резерви збільшила була відсотки від позичок, що їх видають федеральні банки. Федеральна Мешканева Адміністрація мусіла збільшити відсотки від своїх позичок, бо без того не могла діставати ощадностевих вкладок, не можучи давати від них більших відсотків.

КАНАДА ПРОДАЄ ЗДА ЗОЛОТА ЗА $100 МІЛЬЙОНІВ. Вістку про це інтерпретують деякі економісти таким способом, що канадійський уряд бажає втримувати тісну фінансову співпрацю з Вашингтоном, хоч недавно було непорозуміння між обидвома державами внаслідок того, що американський уряд рекомендував американським фірмам добровільно обмежити свої інвестиції у філії в Канаді. Проти такої рекомендації гостро виступив був фінансовий представник провінції Квебеку Ерік В. Кіранс, якого підтримали федеральний міністер скарбу Мітчелл Шарп і сам прем'єр Лестер Б. Пірсон.

ФЛЬОТА І ЛЕТУНСТВО МАЮТЬ СТІЛЬКИ ДОБРОВОЛЬЦІВ, ЩО НЕ МОЖУТЬ ВСІХ ПРИЙНЯТИ, і тому юнаки шукають різних протекцій, щоб дістатися до військової служби в цих родах збройних сил. Але армія й морська піхота мусять покликувати рекрутів, бо не мають потрібного числа добровольців. В жовтні минулого року і фльота мусіла була покликати 4,600 рекрутів, бо не мала добровольців. Але в листопаді вона вже зрезиґнувала з призначених для неї 4,000 рекрутів. Хоч добровольці у фльоті мусять довше служити як рекрути, але вони воліють це, як служити в армії.

119 ПРОФЕСОРІВ ПРАВА І КОНСТИТУЦІЇ ПРОТИ РІШЕННЯ КОНГРЕСОВОЇ КОМІСІЇ, яка пропонує судити сімох членів Ку Клакс Клану та трьох свідків перед цією Комісією, які не хотіли відповідати під час переслухання в справі прокомуністичної діяльности. Ці професори правники заявляють, що Конґресова Комісія діяла незгідно з Конституцією, коли пропонувала судити тих, які відмовляються від зізнань, покликуючися на відповідні поправки до Конституції, які дають право не відповідати свідкові тоді, коли він своїм зізнанням міг би сам себе оскаржити. Палата вже більшістю 344-ох до 28-ох голосів схвалила, що 7 членів ККК зневажили Конґрес, відмовляючися зізнавати перед його Комісією в справах протиамериканської діяльности.

В СІЧНІ Ц. Р. ВИПРОДУКУВАЛИ В ЗДА 616,115 АВТ, на 1 відсоток менше, як в січні 1965-го року. Але продуценти авт плянують в лютому ц.р. випродукувати рекордово високе число авт для цього місяця, бо аж 790,000. Досі найбільше число випродукуваних авт в лютому було минулого року — 771,000. Але здійснення плянів в лютому ц. р. залежне від того, чи буде страйк в одній із фабрик Корпорації Крайслера.

У СВІТІ

ДО ПАРИЖУ ПРИБУЛИ західньо-німецький канцлер Людвіґ Ерґард і міністри закордонних, військових та фінансових справ, задля нарад з французьким урядом, передбачених французько-німецьким договором приязни. Остання така зустріч відбулася у Бонні 11-12 червня 1965 р. Французько-німецькі відносини дуже прохололи. Особливо західньо-німецького міністра закордонних справ Шредера уважають в Парижі за головного речника концепції тісного оперття Німеччини й цілої Західньої Европи на З'єднані Держави, — проти чого рішуче виступає де Ґолль.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ШАРЛЬ ДЕ ҐОЛЛЬ ПЕРЕВІВ двогодинну нараду з західньо-німецьким канцлером Людвіґом Ерґардом. У тості на честь німецьких гостей під час обіду, даного з нагоди їх приїзду, де Ґолль висловив надію, що Німеччина буде об'єднана. Це була приємна несподіванка для німців, бо загально вважають, що де Ґолль тихцем підтримує Москву у тому, щоб тримати Німеччину поділеною.

ВАЛЕРІЙ ТАРЗІС, СОВЄТСЬКИЙ ПРОТИРЕЖИМНИЙ ПИСЬМЕННИК, ДІСТАВ на три місяці візу від совєтських властей на виїзд до Британії з лекціями в університеті в Лестері. Тарзіс осягнув розголос своєю повістю „Палата число 7", надруковану в Англії, де він представив совєтську систему — засилати опозиційних інтелектуалів до домів божевільних. Водночас Тарзіс виступив проти письменників Андрея Сінявського і Юлія Даніела, яких арештували і мають судити за те, що вони перепачкували за кордон і там під псевдонімами надрукували твори, неприємні для большевицького режиму. Толерування і навіть фаворизування Тарзіса навело на підозру, що вся його антирежимова творчість це засіб, щоб здобути собі довір'я протисовєтських кол в СССР і за кордоном — для провокаційних цілей.

БРИТАНІЯ ЗНОВУ ЗАГОСТРИЛА ГОСПОДАРСЬКІ САНКЦІЇ проти Родезії, яка в листопаді мин. року самовільно проголосила самостійність з виключенням чорних автохтонів від участи у владі. Британський уряд перестеріг перед торгуванням тютюном з Родезії — його продажем і закупом, зогрозивши, що коли прийде в Родезії „леґальний" уряд (на місце теперішнього, що його Британія не визнає), то всі ті трансакції тютюном будуть уневажнені, а торговці покарані. Тютюн є головним продуктом експорту в Родезії.

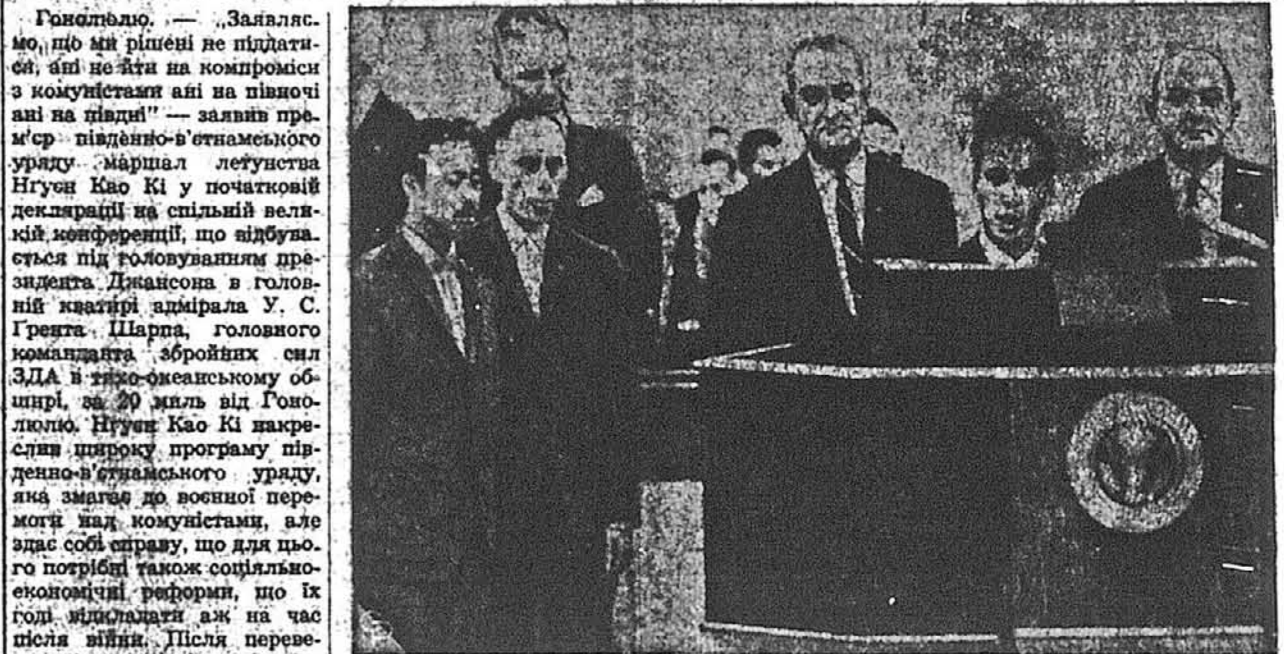
ІРАН ДІСТАНЕ ВІД АМЕРИКИ протилетунські ракети „Яструби" в рямцях 250-мільйонової військової допомоги, признаної Іранові в 1964 році на 5 років. Ця допомога полягає на продажі по низьких цінах модерної зброї на довготерміновий кредит. Першу вістку про цю справу приніс єгипетський щоденник „Ель Ахрам" в Каїро: між Іраком і Єгиптом напружені відносини, бо Іран не підтримує Арабської Ліґи, що стоїть під диктатом президента Насера.

КОМУНО-КИТАЙСЬКА ПАРТІЯ НАБИРАЄ „сотні тисяч" членів з-посеред вояків армії — подають офіційно комуно-китайські партійні органи. Вони признають, що це має „тісніше пов'язати армію і партію" та що масовий набір вояків у партійні ряди має протидіяти тим „реакційним" військовикам, які нерадо дивляться на підпорядкування армії партійному проводові.

ПІВДЕННИЙ В'ЄТНАМ ВІДКИДАЄ КОНЦЕПЦІЮ КОМПРОМІСУ З КОМУНІСТАМИ

НА ГАВАЯХ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ НАРАДИ „НА ВЕРШИНАХ" ЗДА Й ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ

Гонолюлю. — „Заявляємо, що ми рішені не піддатися, ані не йти на компроміси з комуністами ані на півночі ані на півдні" — заявив прем'єр південно-в'єтнамського уряду маршал летунства Нґуєн Као Кі у початковій декларації на спільній великій конференції, що відбувається під головуванням президента Джансона в головній кватирі адмірала У. С. Ґрента Шарпа, головного команданта збройних сил ЗДА в тихо-океанському обширі, за 20 миль від Гонолюлю. Нґуєн Као Кі накреслив широку програму південно-в'єтнамського уряду, яка змагає до воєнної перемоги над комуністами, але здає собі справу, що для цього потрібні також соціяльно-економічні реформи, що їх годі відкладати аж на час після війни. Після переведення таких реформ і встановлення тривкої крайової економіки, уряд Південного В'єтнаму — заявив Нґуєн Као Кі — має на увазі перевести плебісцит над проєктом нової конституції, яка гарантувала б народоправний режим. Поруч із пленарними засіданнями конференції, на яких Президент сидить, маючи по своїх двох сторонах державного секретаря Діна Раска й секретаря оборони Роберта МекНамару, відбуваються комісійні засідання для низки окремих ділових справ. На пленарному засіданні південно-в'єтнамські представники не заторкнули справи дальшого ведення війни, дарма що — за твердженням газет — вони будуть наполягати, щоб переведено блокаду північно-в'єтнамського порту Гайфонґ, через який пливе широка річка достав для комуністів від закордонних комуністичних країн, та щоб бодай подвоїти теперішнє 200-тисячне число американських вояків у В'єтнамі. Зате маршал Нґуєн Као Кі включив у свою заяву приречення щодо льояльної співпраці з Америкою в змаганні до „чесного і справедливого миру", але в іншому місці застерігся, що нереально сподіватися миру „з позиції слабих", бо комуністи шанують тільки сильних. Під заявою, що Південний В'єтнам відкидає компроміси з комуністами „на півночі чи на півдні" треба розуміти — пояснюють американські коментатори — що Південний В'єтнам рішуче відмовився від концепції коаліційного уряду з включенням комуністів туди. Південні в'єтнамці не хочуть теж переговорювати і визнавати за рівних собі — Фронт Національного Визволення, — себто політичну верхівку комуністичної повстанської партизанської армії. Різні міжнародні „невтральні" чинники, включно з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом торучають Америці визнати Фронт Національного Визволення, як контрагента у переговорах, — однак американський уряд вважає, що він може переговорювати тільки з урядами, а погляди Фронту, заснованого кілька років тому у Північному В'єтнамі і перещепленого на ґрунт Південного В'єтнаму для збаламучення опінії, що йдеться про „громадянську війну", — добре може з'ясовувати північно-в'єтнамська делеґація.

ВИМІНА ДУМОК В ГОНОЛЮЛЮ. Президент Джансон та члени його Уряду, разом з членами уряду Південного В'єтнаму слухають, як південно-в'єтнамський президент генерал Нґуєн Ван Тієу промовляє під час зустрічі найвищих репрезентантів обидвох країн в Гонолюлю в справах війни, миру і відбудови в Південному В'єтнамі. На фото стоять (зліва): в'єтнамські прем'єр Нґуєн Као Кі та міністер закордонних справ Тран Ван До, за ним американський амбасадор Генрі Кебот Ладж, президент Джансон і президент ген. Нґуєн Ван Тієу та державний секретар Дін Раск.

Фулбрайт підозріває протикитайську акцію в політиці уряду

Вашингтон. — Голова Комісії Закордонних Справ Сенату сенатор з Аркензас Вілям Фулбрайт, який веде розслідження війни у В'єтнамі, сказав, що ходять поголоски буцімто американський уряд заплянував драстичну акцію проти комуністичного Китаю у зв'язку з війною у В'єтнамі. Ще в неділю амбасадор Аверел Гарріман висловив опінію, що Президент зробить все можливе, щоб уникнути безпосередньої зустрічі з комуністичним Китаєм в Південній Азії. Під час пресової зустрічі Фулбрайт обороняв позицію Комісії Закордонних Справ в її намаганнях висвітлити становище американського уряду у В'єтнамі. Демократичний сенатор із Аркензас додав, що його ціллю не лише виявнити ситуацію у В'єтнамі, але всі політичні акції уряду в Азії. Фулбрайт говорив, що він не буде ставити уряду в прикре становище, вимагаючи публічних зізнань від секретаря оборони МекНамари і голови Об'єднаних Шефів Штабу ген. Вілера. Як відомо, і МекНамара і ген. Вілер відмовились зізнавати публічно перед Комісією Фулбрайта. „Моїм завданням — говорив сенатор Фулбрайт — є прочистити повітря. Комісія Закордонних Справ Сенату хоче дати змогу урядові запрезентувати справу і подати свої ідеї. Суспільність хоче знати, які заміри має наш уряд у В'єтнамі, і хоче зважити, чи варті ті заміри підтримки". Речник сенаторів, які вимагають мирних переговорів, сенатор Морс критикував промову Президента в Гонолюлю, де йдуть важливі наради відносно дальшої акції в Південній Азії. На мирні заходи в справі полагодження конфлікту у В'єтнамі вказує зустріч совєтського амбасадора у Берні у Швайцарії Кіссельова із президентом Швайцарії Гансом Шафнером.

Палата схвалила законопроєкт про допомогу ветеранам

Вашингтон. — Палата Репрезентантів 7-го лютого одноголосно (381 до 0) схвалила законопроєкт про допомогу на освітні й мешканеві цілі військових ветеранів. Подібний проєкт прийняв був Сенат минулого року, який вимагав більше коштів. Але сподіваються, що цього року Сенат погодиться на цю редакцію, яку прийняла Палата. Президент Джансон був проти таких коштовних проєктів, які схвалили обидві Палати, але з урядових кол повідомляють, що Президент не поставить вета і підпише той проєкт, який схвалить Конґрес. Згідно з проєктом Палати Уряд мусітиме видати на допомогу військовим ветеранам в першому році його існування $327 000 000, в дальших роках ця сума буде збільшуватисяме і дійде в 1970-му році до суми $494 000 000. Сенатська редакція цього проєкту вимагає в першому році важности закону — $389 000 000, а в останньому, 1970-му році — $589 000 000. Уряд проєктував, щоб допомога військовим ветеранам коштувала федеральну касу по $150 000 000 річно. В Палаті був такий настрій, щоб схвалити ще більшу суму на допомогу ветеранам, але урядові чинники старалися впливати так на конґресменів, щоб це збільшення не було занадто велике. Прихильники більшої допомоги ветеранам вказують на те, що колишні ветерани другої світової війни і війни в Кореї мали право користати з більшої урядової допомоги від тієї, яку тепер схвалив Конґрес. Згідно з проєктом, що його прийняла Палата, ветерани, які мають більше як 180 днів активної служби після 31-го січня 1955-го року (коли перестав діяти закон про допомогу ветеранам корейської війни), — зможуть діставати на науку в коледжах або у фахових школах по $100 місячно, якщо вони є самітні. Коли вони мають одну особу на утриманні — по $125 місячно, а при двох чи більше особах на утриманні — по $150 місячно. Ветерани з Кореї діставали $10 більше місячно у всіх трьох повищих категоріях. Ветерани другої світової війни діставали по $50 на життя і по $25 на кожну особу, що мали на утриманні. Пізніше ці ставки змінено так, що одна особа діставала $70, з одною особою на утриманні по $105, а з двома — по $120. Але ветерани світової війни діставали ще фонди на оплату за навчання в школі, на книжки та інші видатки в школі. — 7 800 000 ветеранів користали з федеральної допомоги титулом служби в другій світовій війні. Уряд видав для них $15 000 000 000. На ветеранів корейської війни видано $4 500 000 000, а їх було 2 400 000. Тепер із нового закону зможуть скористати коло 3 500 000 чоловіків і жінок, які служили в збройних силах ЗДА після 31-го січня 1955-го року.

Американський поет Роберт Ловен програв „вибори" на професора

Оксфорд, Англія. — Відомий американський поет Роберт Ловел, який недавно святкував своє сороквосьмиріччя, поорграв „вибори" на професора англійської мовив в одному із найстаріших англійських університетів (початки його сягають 1133 р.) в Оксфорді. Професором вибрали збори англійського поета Елмунда Бляндена, якому минуло 69 років. За давньою конституцією найвищу контролю над всіми справами університету в Оксфорді мають збори, членами яких є особи, які дістали маґістерські і докторські титули в тому університеті. У виборах на професора англійської мови Ловел дістав 241, а Бляндeн 477 голосів.

РУСИФІКАЦІЯ І ЗА КОРДОНОМ

Як подає „Дойтше Фолькс-цайтунг" по всіх країнах збільшилось число студентів, які вивчають російську мову. За останніх десять років, згідно з нотаткою в цій німецькій газеті, лише у ЗДА число осіб, які вивчають російську мову, зросло п'ятикратно. Між чужими мовами, що їх викладають на американських університетах, російська мова на четвертому місці. Російську мову викладають у всіх високих школах Франції. Теж в італійських університетах велике число студентів вчиться по російськи. В Англії є спеціяльні вечірні школи для вивчення російської мови, а крім цього радіостанція БіБіСі передає кожного дня лекції російської мови. Ця радіостанція видала підручник російської мови тиражем 53 тисячі примірників і книжка зразу розійшлася. В Канаді, а теж у Франції навчання російської мови ведеться теж на телевізії. В самій Німеччині російську мову вчать не лише на університетах, але й у середніх школах — гімназіях: в Німеччині російська мова на третьому місці між чужими мовами, що їх вчать у школах. Цей зріст навчання російської мови за кордонами Совєтського Союзу вказує на похід русифікації.

Як бачимо, не лише йде великими кроками насильна русифікація у всіх окупованих Москвою країнах, як і в сателітних державах, але й у вільному країнах заходу поступає добровільна русифікація, бо із навчанням російської мови йде в парі пропаганда всього російського.

Д-р Михайло Козак очолив Відділ УККА в Міннеаполісі

Міннеаполіс, Мінн. (Телефоном) — Д-р Михайло Козак був обраний на голову місцевого Відділу Українського Конґресового Комітету Америки в результаті загальних зборів, що відбулися в приміщеннях Українського Американського Дому в неділю, 6-го лютого. Зборами проводив п. Михайло Каркоць. Крім д-ра М. Козака, як голови, до нової Управи Відділу були обрані: д-р Анатолій Лисий, д-р Володимир Анастазієвський та д-р Євген Мицевич — заступники голови, Аліса Данилюк — секретарка, д-р Орест Филипович — фінансовий референт, проф. Микола Дербуш — референт УН-Фонду УККА, проф. Павло Вітрик — культ.-освітній референт, Іван Ватіряк — організаційний референт, інж. Валентина Єрмоленко - пресовий референт. Обрано Контрольну Комісію й Товариський Суд. Подробиці про збори пересилається до „Свободи" в окремому дописі.

Академія в честь Митрополита Андрія Шептицького у Вашинґтоні

(І. М-а) За благословенням Їх Еміненції Кардинала Кир Йосифа та під почесним протекторатом Їх Екселенції Митрополита Кир Амвросія, ЧСВВ, відбудеться тут Академія на відзначення століття з дня народження Слуги Божого Митрополита Шептицького. Академію підготовив Відділ „Провидіння" при співпраці Відділу УККА та українських організацій м. Вашинґтону. Академія відбудеться в неділю 13 лютого ц. р. в авдиторії Керрол Гайскул біля Української Духовної Семінарії св. Йосафата, на якій виголосить доповіді д-р Григор Лужницький, ректор Духовно Семінарії о. Константин Вердар та проф. Олекса Повстенко. В мистецькій частині візьмуть участь члени місцевих організацій. Комітет сподівається, що громадянство Вашингтону й околиць візьме масову участь в цій Академії, прибуток з якої призначено на Український Університет в Римі.

У Ню Йорку відбулось відкриття посмертної виставки образів Олександра Вельничука

Ню Йорк. — В неділю 6 лютого ц. р. о год. 1 попол. відбулось в галерії Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку відкриття посмертної виставки образів Олександра Вельничука. Формальне відкриття перевів голова місцевого Відділу Об'єднання Мистців - Українців мистець Михайло Черешньовський, який звернув увагу на творчість того скромного і мало ширшій громаді відомого сина Буковинської Землі. Мистці Любомир Кузьма і Антін Малюца звертали увагу на вийняткове значення творів Вельничука, як єдиного тепер джерела для вивчення народного буковинського побуту та на цікаву появу того високоталановитого мистця — самоука. На цій теперішній нюйоркській виставці вперше показані рисунки й пастелі Олександра Вельничука. Голова Т-ва буковинців інж. Іван Жуковський дав коротку характеристику Олександра Вельничука, як людини й громадянина та заповів, що ширше буде про нього мова на Буковинському вечорі, який відбудеться 21 цього місяця. —

В Монтреалі помер визначний діяч Петро Ракобовчук

Монтреал — В п'ятницю, 4-го лютого ц.р. тут помер визначний громадський і зокрема союзовий діяч, голова 448 Відділу УНСоюзу „Самопоміч", сл. п. Петро Ракобовчук. Від довгих років покійний був дуже активний в місцевім громадськім і церковнім житті. Довгі роки він був головою Товариства Українських Переселенців „Самопоміч", утвореного 1903 року, яке в минулім році, у великій мірі завдяки його заходам, об'єдналося з УН-Союзом і стало його Відділом, якого головою він залишився до смерти. Покійний був відомим бізнесменом, завжди готовим до допомоги працею чи грішми для всякої вартісної громадської справи. Похорони сл. п. Петра Ракобовчука відбулися у вівторок 8-го лютого ц.р. По Покійнім залишився глибокий смуток і якнайкращу пам'ять прикладного громадянина. Його втрату, крім родини, відчує найбільше місцева союзова громада.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОПОВІДЬ ПРО РАННЄ ХРИСТИЯНСТВО В УКРАЇНІ

Ню Йорк. — Наукове Товариство імені Шевченка влаштовує в суботу, 12-го лютого, о год. 6-ій увечорі в Ню Йорку, в залі Українського Інституту Америки доповідь д-ра Олександра Домбровського під назвою: „До історії раннього християнства в античній Україні". Вступне слово скаже д-р Василь Стецюк.

ДОПОВІДЬ ПРО КУЛЬТОБМІН І ХРИСТИЯНСЬКИЙ СВІТОГЛЯД

Вашинґтон. — „Культобмін і християнський світогляд" — це було темою доповіді, яку виголосив тут в неділю, 6-го лютого, в залі місцевої української католицької парафії професор історії Східньої Европи та директор школи українознавства при СУМА у Філядельфії мґр. Олександер Лужницький. Доповідь відбулася старанням місцевого 17-го Відділу ООЧСУ. Доповідач доказував, що культобмін християнського Заходу із безбожницькою Московією є проти засад християнської філософії та приносить шкоду Заходові. Вечором проводив голова Відділу ООЧСУ інж. Володимир Маєвський. Під час дебат над доповіддю заторкнено ще й ряд інших актуальних справ.

Ввечорі того ж дня ця сама доповідь була повторена в Балтиморі в залі „Самопомочі" старанням балтиморського Відділу ООЧСУ. Вечором в Балтиморі проводив мґр Т. Царик.

ЗБОРИ 204-ГО ВІДДІЛУ УНС В НЮ ЙОРКУ 19-го ЛЮТОГО 1965 р.

Ню Йорк. — Управа 204-го Відділу Українського Народного Союзу ім. о. Агапія Гончаренка інформує, що збори цього Відділу відбудуться в суботу, 19-го лютого, о год. 6-ій ввечорі в залі української православної церкви Всіх Святих при 206 Іст 11-ій вулиці, а не 12-го лютого, як це початково пляновано та як подано в „Трибуні УНС" з 4-го лютого.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Наради на Гаваях

Велика кон'еренція, що відбувалася від неділі до вівтірка цього тижня в Гонолюлю, на Гаваях з участю лідерів ЗДА й Південного В'єтнаму, мала — за офіційною версією — в першу чергу уточнити програму культурно - економічного піднесення Південного В'єтнаму і, поруч із цим, безпосередньо поінформувати Президента про воєнну ситуацію. Президент повернеться до Вашингтону після того, як вислухає звідомлення з уст найавторитетніших військовиків — американських і південнов'єтнамських, а також найкращих знавців складних політичних та суспільно-економічних відносин у Південному В'єтнамі. Однак, поза тими офіційно сформульованими цілями гавайська конференція має й інші, безпосередні та посередні, може куди глибші й важливіші.

Оце вперше за ввесь час активного підтримування Америкою Південного В'єтнаму, як вільної країни, що постала з Женевського договору 1954 року, американський президент разом з гуртом своїх найближчих співробітників-дорадників виїхав буквально „на половину дороги" назустріч південнов'єтнамським лідерам, щоб разом із ними обмркувати проблеми їхньої країни. Таким чином президент Джансон надзвичайно скріпив авторитет режиму Нгуєна Као Кі. Як старшина летунства без попереднього політично-адміністративного досвіду, цей південнов'єтнамський прем'єр мусів мати багато противників, які постійно загрожували тривкості його уряду. Проте, він виявив чимало рішучости і зручности, щоб у лябіринті племінних і віровизнаневих суперечностей та безперервних інтриг амбітних одиниць і груп — витривати на своєму становищі бодай вісім місяців. Продемонструвавши перед цілим світом так яскраво свою підтримку режимові Нгуєна Као Кі, Президент наче автоматично ствердив, що американська політика не піде всупереч інтересам і поглядам уряду автохтонного південнов'єтнамського народу.

Ось тут і найголовніше значення цієї конференції. Те значення — в промові Президента, якою він привітав в'єтнамських лідерів. Це була ще одна різка, одверта декляраціія проти всякої комуністичної агресії. Пригадавши совєтську загрозу Европі зараз після закінчення останньої війни та комуністичні агресивні дії в Греції, на Філіппінах, на Маляях і в Туреччині, врешті „голу агресію" в Кореї — Президент підкреслив, що американська закордонна політика мусить рахуватися з історичними прецедентами комуністичної агресії в різних пунктах світу. Тут він дав теж гостру відправу тим американським і союзницьким дорадникам, які є „сліпі на минулий досвід і глухі на надію". Він протиставив їм передбачливість американської політики, яка рахується з далекосяжними і трагічними наслідками евентуального „відступу" Америки з В'єтнаму. Подорож Президента на Гаваї з великим гуртом найбільш відповідальних членів Уряду і збройних сил ЗДА, його заява в Гонолюлю і вся та конференція — це, зокрема, правильна відповідь голові сенатської Комісії закордонних справ Дж. В. Фулбрайтові, який саме минулого тижня розпочав пересдухування у Сенаті про В'єтнам на явних засіданнях, з виразною тенденцією проти політики Президента.

Президент має рацію, що тиранія на віддалі 10.000 миль не є „менш загрозливою" тиранією. Це розуміють передусім українці, які тільки тому, що вони не є „глухими на надію" — вірять, що кінець-кінцем згине те джерело імперіялістичної агресії, яким є комунізм.

Наука Кастрові

Денунціяція китайського комуністичного уряду прем'єром Куби Фіделем Кастром — не лише політична сенсація, але передусім знаменна політична лекція. Правда, економічна сторінка справи для самої Куби тут найголовніша. Кастро підписав був із Пейпінгом торговельний договір про обмін кубинського цукру на китайський риж. В теперішній ситуації китайський риж для кубинців це майже біблійна манна. Тож не диво, що Кастро так схвилювався, коли довідався, що цієї манни з Пейпінгу не отримає.

Але те, що Китай відмовився висилати риж для Куби, має характер репресії. Вже від довшого часу завважується інфільтрація китайських комуністів у кубинській армії, масове поширювання китайської пропагандивної літератури. Кастро запротестував проти цього, а вслід за тим прийшла нагінка Пейпінгу з оскарженням, що Куба стала сателітом Совєтського Союзу, і економічна репресія.

Кастро не лише відчув цей удар, він мусів зрозуміти саму суть розходження між Пейпінгом та Кубою і — здається — пізнав справжнє обличчя комуністичного імперіялізму. Кастро говорив, що йдеться тут не лише про риж, але про важливішу справу, а саме, чи великі потуги далі будуть здушувати малі народи.

Комуністичну агресію народи Сходу Европи гостро відчувають на собі вже майже п'ятдесят років. Та не лише агресія, але й підступ та провокація — це методи, якими воюють комуністичні змовники. Україна була першим об'єктом такої змови проти справедливих посягань народу на власне самоуправління. Це ж комуністична Москва висунула в противагу до обраної українським народом Центральної Ради фіктивну раду у Харкові і провокаціями, разом із збройною інтервенцією, повалила незалежний український уряд. Це ж комуністична Москва постійно говорить в імені України, накидаючи їй свою назву, переносячи її столицю з Києва у Харків, а тоді знову з Харкова у Київ, звільняючи та встановлюючи „уряди", покликаючи прем'єрів і секретарів партії.

Нарешті Кастро мусів пізнати, що теорія комунізму в писаннях Маркса чи навіть Леніна — це щось одне, а дійсна комуністична тиранія — щось зовсім інше. Україна має навіть „свою" конституцію, і в цій конституції написано, що за нею признано право відірватися від Союзу, тобто від Москви. Але це лише на папері. На ділі комуністична тиранія забезпечує собі право говорити за ввесь народ, не питаючись його думки. В самій же комуністичній теоретичній літературі сказано, що комуністичне — це народне, бо комуністична — це народна партія, і вона говорить за народ.

Кастро мав добру лекцію. Куба не дістане рижу, бо це не в інтересі Китаю. Куба не може сподіватися, що в комуністичному світі вона затримає свою незалежність. Чи то Китай, чи то Совєтський Союз — комуністичні імперії керуватимуться лише своїми інтересами, а малі народи будуть лише іграшками в їх політиці.

Д-р Михайло Данилюк

IV УНІВЕРСАЛ В ЕКЗИЛІ

I

Сорок вісім років Четвертого Універсалу, першого після останнього козацького гетьмана і останнього в модерних часах — уже поза нами. Реалізація цієї знаменитої Проклямації української держави, а з нею незалежности нашого народу проллялася струмками крови героїв Крут і, прошумівши по ділі України, застрягла в братській могилі під Базаром. Практичне будівництво держави приморозилося під чоботом большевицького матроса і силою факту насильної окупації мусіло завмерти. Але постріли кожного большевицького кулемета в молоду державу були скеровані куди далі, як лише на ріст та гін самого будівництва. Від рушниці до важкої гармати не працівбралося не лише форму чи навіть зміст щойно виростаючої державної системи, а таки основу: проклямацію свободи, національного самовизначення, право людей цього самого народу на вирішування своїх проблем, молоду українську демократію.

А проте, це дві різні речі — розстріляти реалізацію державного будівництва та його актив, тим більше, скрутивши людям руки колючим дротом, а інша — збити саму ідею свободи і національного самовизначення. Тут усі розстріли, всі підвали від ГПУ до КГБ, всі провокації, геноцид, вся нагінка на еміграцію від убивства Петлюри починаючи і на моральному терорі та залякуванні газеткою „Вісті з України" кінчаючи — не помогли. Четвертий Універсал із його ідеєю самовизначення українського народу ліг глибоко в основи життя і змагань нашої нації незалежно від того, де б її частини не були. Він помандрував на Сибір, на каторгу з нашими людьми, він лишався в активі народу на рідних землях і виявляє себе різними формами намагань, він, врешті, пішов у різні часи і в екзиль, і тут залишився основою дій та задумів для трьох мільйонів українців.

II

Так розглядаємо цей документ із його ідеєю ми і, до речі, таким його бачить і окупант. Звідси і його посилена робота як на рідних землях, так і назовні. Звідси і його невгаваюча кампанія очорнювання української ідеї і замилювання очей, що там, мовляв, в СССР, наш народ „самовизначився" в союзі із „старшим братом". Не можна лише довідатись — як скоро це „самовизначення" розлетілося б, якби цей „старший" вивів з України свої дивізії...

Але можна розглядати цей документ і розбудову держави, яку він із собою приніс, також і з іншого боку. В історичному аспекті можна знайти чимало недосконалостей у тому періоді росту, можна знайти навіть болючі помилки, такі прикметні кожному народові в часі постання. І ось тоді ми так часто любимо самі себе вчити.

Прибираючи позу вчителя, крізь пересохле від патріотизму горло, з годинку переконуємо себе іноді на академіях, що втратили державу майже закономірно, щоб не сказати заслужено. Бо і універсалів аж чотири, і армії не вміли зорганізувати, і глухе село із хуторянством лише пішло, а міст не вміли за собою потягнути, і фахівців не мали, і зброї не було, бачите, до державного життя, а в проводі стояли лише студенти... І пішло.

З академій на пошану ідеї національної незалежности виходить крутиголовка дискусійного клюбу. Кажуть, на помилках треба вчитися, а тут уперта молодь питає після такої академії — коли буде свято державности, бож у нас держава була чи як? Якби, для жарту, ще додати в програму кілька коломийок та гопаків, щоб аж портрети Петлюри і Грушевського хиталися на сцені — тоді своєрідна інтерпретація 22-го січня, мабуть, була б у комплекті.

У модному намаганні втекти від „просвітянщини" і трафаретности з бородою — як легко попасти в дефетизм і примітивізм... Це так само, як прийти на ювілей визначної особи і там витягнути перед присутніми найгірші вчинки і прикмети вшановуваного діяча, а в обороні себе сказати, що це потрібно для того, щоб діти діяча вчилися на його помилках.

Можна цілий рік дискутувати над проблемами нашої держави 22 січня, але є один день в році, коли сягкується ідеєю нашої суверенности і соборности. І в цей день, якраз тоді передусім, зустрічаємо наш IV Універсал і факт з'єднання всіх земель України особливо святочно. І це не тільки тому, що без цих актів не було б початку новітньої історії України, але й тому, що вони нас духово збагатили і дали нам в руки правні документи в нашій боротьбі, особливо у вільному світі.

III

А втім, навіть у дионисійних роздумуваннях над IV Універсалом та державою, яку він започаткував, нам далеко від сорому перед чужинцями і самим собою. Конституція нашої республіки 22-го січня — одна з передових у демократичному світі. Наші недоліки в той час були не більші від недоліків інших народів, що поставали. Щоб навести лише три приклади із різних кінців Европи, можна згадати, що ми мали армію далеко більшу, як мала Ірляндія під час повстання; що політичних кадрів ми мали більше, як мала Польща, і що ми мали відсотково більше інтелігентних та фахових кадрів, як їх мали большевики під час революції. Ми лише не мали моральної допомоги, яку мала Ірляндія від світу, військової і матеріяльної допомоги, яку мала Польща, і ми не мали тієї брутальности, яка властива большевикам. Якби теоретично припустити, що у нашій національній революції ми були б виграли і закріпили державу — сьогодні IV Універсал був би документом гордости для всіх українців і документом прикладу для неукраїнців. Отже, вартість цього Універсалу розцінюємо з точки зору химерної міжнародної політики на ті часи чи з точки зору доцільности національних інтересів?

Мабуть, це друге. І тому не дивно, що у вільному світі вживаємо всіх заходів, щоб IV Універсал був гордістю серед нас і щоб здобував признання серед інших. І всі ці проклямації губернаторів, посадників міст, всі ці внесення у конгресові записи нашого акту державности — це один із методів втримання при житті і в дії IV Універсалу, покищо в екзилі. Твердження, що конгресові записи йдуть лише в архів — не витримує найменшої критики. Бо що ж будуть із цього архіву зацікавлені при потребі читати, якщо там нічого не буде? Найменше знають вартість конгресових записів, їх значення в американській системі і їх послідовну роботу в політичній свідомості американського світу, які самі не мали нагоди над такими внесеннями працювати.

Десь кожного року, зустрічаючи роковини IV Універсалу далеко від України, чи не приходить на думку питання: що саме в цьому році принесемо йому в дарунковi? Свою працю, змагання, політичну зрілість, політичну співпрацю, якої, кажемо, не було у нас універсалів, релігійну толеранцію, посилення в ділянці культури, політичної роботи назовні? Чи може щось з „менших" речей — хоч би українську книжку дітям під ялинку, українську мову в церковну школу, в товариство, в довкілля...

Пройшовши шлях 48 років, наш IV Універсал стоїть уже на порозі 50-річчя. Як зустрінемо ці роковини за два роки? Світ химерний. Будуть зміни? Повернеться Універсал назад на Батьківщину? Питання — майже до болю. Лишається, одначе, таки повна свідомість — колись повернеться. Бо він не еміграційний, він — лише в екзилі.

М. Приходько

ПРО НЕВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО ЛИЦАРЯ

Назва цієї книжки "Rain for the River". Написав її відомий естонський письменник Арвеід Вірлейд. В англійській мові випустило її видавництво „Тафельберг", в Південній Африці. Побудована вона на фактичній вражаючій історії відомого естонського патріота - воїна в часів другої світової війни. В ній не раз прихильно згадується про українців. Ось одна найяскравіша згадка, що характеризує нашого безіменного лицаря. (Сторінки 167 - 168, скорочений переклад):

„. . . Одного дня всім в'язням табору воєннополонених наказано було зібратися на площі. Перед нами з'явився на коні полковник НКВД на чолі групи вояків з автоматичними рушницями.

— Увага! — заревів кремезний полковник. — Хай виступить з рядів той, хто минулої ночі намалював на стіні свастику!

Кулеметні цівки націлилися на нас з вартових веж.

Переважна більшість балтійців не зрозуміла команди, і зляканий перекладач плутався з поясненням. В наших рядах пролунало кілька глумливих зауважень.

— Увага! — знову заверещав москаль, вихопив шаблю з піхов і, підлетівши до групи латвійців, рубонув люто на два боки. Двоє впало на землю. Крик, стогін і прокляття прорізали напруження, але ряди не рушилися, тільки полковників кінь став дибки і захропів. Полковник присадив коня і заревів:

— Хай той гад, що намалював свастику, виступить з ряду негайно! Якщо ні, троє з вас буде розстріляно!

Ніхто не рушився. Ряди стояли нерухомо, навіть латвійці. Лише двоє корчилися з передсмертним стогоном на землі. З голів кількох інших спливала кров.

Полковник випалив кілька разів з пістоля в повітря. Натовп здригнувся, ніби гігантська тварина. Тут і там почулися приглушені голоси, щоб винний вийшов наперед.

Полковник подав знак комісарові табору, і той, розгорнувши список, хрипким голосом вигукнув три імени. Можливо, вибір був випадковим, але хто знає? Можливо якісь фатальні знаки вже стояли проти тих імен.

— Арнольд Рібен!

Кілька секунд гнітючої тиші.

— Прокляті свині! — пролунав по - естонськи сухий, як порох, голос позад мене. Я відчув у тому тоні пригомшеність мозку цієї приреченої людини, і мій пригноблений настрій відпружився.

Естонець, рвучко відштовхнувши товаришів, ніби своїх ворогів, вийшов з натовпу.

— Прокляті сталінські свині! — вимовили його пересохлі уста в напруженій тиші.

— Якабс Джеміс!

Повільно, мовчки виступив наперед латвієць.

— Владімір Юдас!

З рядів виступив литовець. Я не знав нікого з них але вони були моїми товаришами, і в мені пробудилося до них родинне почуття. Вони здавалися такими малими на тлі високих фабричних мурів, на широкій площі. Я подумав, що їхнє почуття гарячково сприймає все, що навколо; що сонячне проміння здається їм блискавкою. Певно, минуле пролітає в їхній пам'яті шаленим темпом, як перед тим, що потопає.

І тоді четвертий чоловік виступив з української групи, що прибула до табору лише кілька днів тому. Широкоплечий, міцно збудований, молодий, з вигляду селянин. Його сонцем запалена потилиця кольором подібна була до цеглини.

— Ага! Ось він тут, злочинець! — вигукнув глумливо полковник. — Справді цікаво подивитися на такого пса. Ти намалював свастику, сволоч!?

— Ні! Але ти радше поцілуй свого коня в зад! Мені соромно, що всі мої товариші не відважилися поділити долю оцих трьох. Ось чому я вийшов з рядів. Маєш ти, московська сифілітична морда!

— Десять кроків вперед — марш! — заревів полковник.

Четверо тяжким кроком, але з високо піднесеними головами, рушили до муру. Коли вони проходили повз групу енкаведистів, українець підніс догори стиснений кулак і вигукнув на всі груди:

— Смерть Сталінові!

Латвієць, литовець і естонець підхопили його вигук. І всі вони впали, заглушені вогнем з автоматів...

Теодор Данилів

НЕ ЗАБУВАТИ ПРО ДОКУМЕНТАЦІЮ

Віддавна лежить на моєму письмовому столі книжечка, яка аж ніби проситься на рецензію. Це — „діяльність УККА — Відділ Боффало 1950-1960".

Матеріяли цієї книжечки приготовив до друку Степан Шипелявий, а мистецьке оформлення зробила Тетяна Душенко. Книжечку видано накладом 500 примірників у лютому 1961 року. У ній знаходимо такі розділи: Вступ. Посмертна згадка. Керівні органи Відділу УККА в Боффало. Особи, що були в керівних органах від 1950 до 1960 р. Жмуток думок з нагоди ювілею. Короткий нарис про працю Відділу. Платники національного податку у 1950-60 рр. Інформації скарбника. Наш стан посідання. Перегляд організацій. Комітет для відзначення 100-их роковин з дня смерти Шевченка.

Вже з самого переліку розділів видно, що вона цікава й вартісна. А лектура її для кожного, хто цікавиться суспільно - громадським життям нашої еміграції, повчальна.

Вона показує, як спільним зусиллям проводу місцевих організацій та рядових членів творяться загальні цінності, скільки людей і праці потрібно на те, щоб досягнути моральних та матеріяльних успіхів.

Про нематеріяльну працю і успіхи говорять в книжечці у своїх звітах поодинокі організації й установи, які входять у систему УККА. Про матеріяльні успіхи є інформації у звіті скарбника Відділу УККА, і вони імпонуючі.

Дуже цікавою є стаття упорядника книжки дир. Степана Шипелявого „Наш стан посідання", який використав всі доступні статистичні дані, щоб устійнити число українців на території діяльности Відділу. Для майбутнього дослідника життя нашої еміграції за океаном книжечка буде цінним джерельним матеріялом. Побажати б тільки, щоб Відділ УККА в Боффало продовжував публікацію таких відомостей, а інші Відділи пішли його слідом. Такі публікації треба розсилати по музеях наших і американських.

Ця книжечка має також і внутрішньо - українське значення: у ній подано сотки прізвищ українських людей, які у більшій або меншій мірі беруть участь в нашому суспільно - громадському житті і причиняються до його розбудови. Згадка про цих людей у книжечці — єдина заплата і признання за їх труд, за їх свідомість, за їх бажання розвивати наше життя.

Публікацію таких матеріялів треба не тільки вітати, але треба й заохочувати та сприяти появі подібного роду матеріялів.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО РОКОВИНИ ПРОФ. М. ГРУШЕВСЬКОГО

У числі 23-му „Свободи" з 4-го лютого ц. р. появилася стаття проф. Любомира Винаря „Ювілейний рік Михайла Грушевського". В цій статті автор заторкнув надзвичайно важливу справу, а саме справу перекладу й видання в англійській мові 10-томової „Історії України-Руси" Михайла Грушевського.

Кожне слово, кожна думка автора підкреслюють важливість цього видання. Додати можна, що завершення діла було б одним із державно - творчих успіхів української еміграції.

Я вповні усвідомлюю тягар цієї праці, але не сумніваюсь, що, при добрій господарних одиниць, українська громада в Північній Америці спроможна розпочати й закінчити це діло. Ідея цього видання також мені близька. Недавно пророблено заходи, які мали б стати початком і рушієм. Отож, Відділ УКК в Джерзі Сіті поставив цю справу під розгляд. В цьому ювілейному році вирішено вшанувати М. Грушевського концертом з участю симфонічної оркестри з Джерзі Сіті. Диригент д-р Антін Рудницький приготовив програму. Прибуток із концерту вирішено віддати в активізацію видання.

Видавець українськомовної історії в Ню Йорку, „Книгоспілка", приготовляє конторис і перший план фінансування.

З великою приємністю я прочитав статтю проф. Винаря, яка дає підставу сподіватись, що українські історики, у співпраці з УВАН і НТШ, зможуть створити редакційну колегію і добрати відповідні комісії, які займуться перекладом та опрацюванням видання.

Думки проф. Винаря повинні заактивізувати довкруги цієї справи українських істориків і все громадянство.

Маріян Коць
Джерзі Сіті, Н. Дж.

НА ЧУЖИНІ, НА ЧУЖІЙ РОБОТІ

Далеко від України в місті Інта (Комі АССР) змушені жити і працювати багато українців, тужачи за рідною землею.

Про це довідуємося з журналу „Україна" (ч. 18 м. р.), в якому Марія Вівчарик пише: „Всі ми безмежно любимо Україну, її природу, мистецтво, наш талановитий і героїчний народ. І хоч ми живемо далеко від рідного краю, але цінавимось його життям".

Не маючи змоги в Комі знайти часописів, журналів та книжок українською мовою, ці значні українці раді й тим, що іноді дістають з Києва режимний журнал.

С. Риндик

ДОЛЯ ІДЕАЛІСТА

(2)

У кінці року Рекоша дістав свідоцтво за сім кляс гімназії, без права дальшого навчання в ній. Учитися десь інде, поза Смілою, не міг, бо життя поза батьківським домом було дороге, і батькова кишеня не могла того витримати. Пізніше, за якусь пару років по звільненні з гімназії, вдалось йому стати на службу в одній із канцелярій на залізниці в недалекій Бобринській. Там він закинув цілком усякі екскурсії до політичної економії, бо мусів був писати точно на тему, себто тільки те, чого потребувала залізнича адміністрація.

Звільнення з гімназії і суворий, ригористичний режим у канцелярії були першими ударами долі для ідеаліста Рекоші. Потім прийшли ще інші удари. Але про них скажемо в свій час. Тепер опишемо трохи докладніше життя нашого героя. Серед урядовців Рекоша був людиною з найбільшою освітою, бо найвищою школою їх була залізнича п'ятирічка. Навіть начальство не могло похвалитися якимось ліпшим дипломом. Це були люди практики. Добре знали своє діло і тим саме доказували, що вміти розв'язувати альгебричні рівнозори, деклямувати уривки з „Метаморфоз" Овідія і знати зміст „Євгенія Онєгіна" Пушкіна для залізниці не конче потрібні речі. Сам Рекоша думав інакше, але мовчав.

Так само не відважувався виходити на люди із соціялізмом і нікому не оповідав, які господарські системи були вже на світі і які мають чи повинні настати. Не робив цього тому, що на залізниці велику силу мали жандарми. Вони дуже пильнували, щоб „существующий строй" не був порушуваний ні ділом, ні словом, ані промишленієм. А під тим строєм розуміли взагалі все, що характеризувало сучасну їм добу: звичаї, обичаї, норми, правила, погляди, поведінку і навіть одежу, не кажучи про державні закони. У Києві в той час трапився був випадок, що якась дівка-чепуруха вийшла на Хрещатик у штанах. Це були властиво не штани, а дві спідниці на одній очкурі — одна на одній нозі, а друга на другій. Можливо, що це був вияв нашого органічного національного стилю, коли пригадати колишні шаровари, але серед людей вибух стихійний бунт. Цей бунт підтримала поліція, і порушення „существующего строю" було негайно зліквідоване. Чепуруху - модницю посадили на візника і відвезли на поліцію...

Начальник поліційної станиці, куди відвезли ту шараварницю, похвалив стражників, а репортерові одної газети, що приїхав услід за стражниками, сказав:

— Коли б я сьогодні дозволив якійсь бабі залізти в штани, то вона б мені завтра перевернула догори коренем увесь світ. Ні, хай гуляє в спідниці, як Бог приказав.

А жандармерія урядувала ще гостріше. І хто думав якось інакше, того без суду перепроваджували поза Урал. Там віками накопичувалися „небажані" елементи, що з бігом часу перероджувалися і набиралися пошани і любови до царського ладу та самого царя.. Маючи на увазі цю перспективу, Рекоша міцно заціпив рота.

Але часто буває так, що коли не рухається язик, то ворушаться думки. І в Рекоші вони заворушились, і він почав про дещо думати, а в тому числі і про соціялізм. По якомусь часі спокійного розважання прийшов до переконання, що його старий батько таки мав якусь рацію, коли одного разу, вислухавши синове оповідання про майбутній соціялістичний устрій, сказав:

— Вся біда, сину, в тому, що кожний чоловік має свою власну кишку і гребе до своєї, а не чужої. А та кишка така, що чим більше в неї пхаєш, тим більше хоче. То ненаситна холера. Чи соціялісти придумали якусь спільну кишку?

— Ха-ха! — засміявся Максим. — Не придумали.

— І не придумають. А як і придумають, то не дуже скоро. Як бачу, той соціялізм — музика дуже далекої будучини. Хтось колись матиме щасливе життя. Може це будуть наші правнуки, а може це дальші нащадки, а ми вже тепер мали б за них терпіти, страждати та валятися десь по в'язницях чи сибірах. Дурне! Подумай.

Тоді ця рада не помогла. Аж тут, у канцелярії, де не можна було чекати й відкладати справи на майбутнє, де кожної хвилі треба було щось конкретне зробити, бо інакше негайно викинуть, — аж тут Рекоша замислився над батьковими словами і одного дня сказав сам собі, намагаючись остаточно розбити великий сумнів:

— Воно справді дурне: якісь майбутні драпігохи будуть насолоджуватися соціялізмом, працюючи тільки по чотири годині на день, а я маю за це бідувати, сидіти цілий день над проклятими паперами і може навіть життя віддати. А не діждуть!

А трохи пізніше схаменувся і поправився:

— Соціялізм прекрасна річ, але насамперед для мене самого, а вже потім для когось іншого. І дайте мені його зараз! Мені! Що мене обходять якісь Івани і Марії, що прийдуть на світ бозна коли?! Кадук їм у ребра!

І соціялізм перестав бути для Рекоші ідеалом. Чоловік не передбачав, що незабаром прийде сімнадцятий рік, коли справді здійсниться соціялізм у московській формі — у формі ленінізму і примітивної „общини".

(Далі буде)

Маямі, Фла.

СВЯТКУВАНЯ 22-го СІЧНЯ

Заходом Центрального Комітету Українських Організацій відзначила маямська громада 30 січня 48-мі роковини проголошення Української Народної Республіки та 47-мі з'єдинення всіх земель України святковим концертом, в Українсько-Американському Клюбі.

Свято відкрито внесенням прапорів на сцену бувшими вояками українських армій під проводом п. Василя Подубинського, б. УСС-а під звуки американського гимну, що його відспівала п.О. Шейфер. Голова Центрального Комітету п. Богдан Бакай, який проводив програмою свята, вказав на значення цих твох знаменних дат в нашій історії. П. Богдан Остап'юк виголосив реферат, в якому з'ясував події, які попередили ці два акти та про сучасне положення в Україні. Присутні тепло привітали цей реферат. П. Ольга Шейфер, сопранове сольо, відспівала Віктора Матюка „Родимий краю" та „Веснівку" і як надаток пісню „Ой казала мені мати". Бурхливими оплесками нагородили присутні солістку.

В другій частині концерту виголосив доповідь п. Данило Криса по-англійськи. Він звернув увагу на те, щоб ми інформували в правдивому світлі наших американських співгромадян про українські справи та поборювали ворожу пропаганду. Його виступ теж нагородили присутні оплесками. Після того виступив маямський танцювальний гурток, який під проводом п. Катрі Годівської виконав народні танці. Старші діти вивели „Нрижці", а молодші та наші „найменші" діти виконали „Метелицю". На закінчення відтанцювали 5 наших юнаків гуцульський танець „Аркан". Виступ танкового ансамблю привітали присутні з захопленням.

Одною з найбільш атракційних точок програми був дебют многонадійного піяніста, 13-літнього Богдана Спаркача, який відограв шумку Завадського та вальс Фр. Шопена. — Технічно справністю, феноменальною пам'яттю (грав без нот, та інтерпретацією виявив Богдан великий музичний талант. Незвичайно сердечно привітали присутні виступ молодого піяніста, бажаючи йому найкращих успіхів. Національним гимном закінчено цей справді вдалий, концерт. Не зважаючи на холод (в Маямі також часом буває... холодно,), заля клюбу була виповнена нашими громадянами та гістьми з Канади і північних стейтів Америки. Прибуток з добровільних датків призначено на Український Конґресовий Комітет та Українську Національну Раду.

Н. Н.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будучність, а нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

ЯНҐСТАВН і ОКОЛИЦЯ!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу у Янґставні
повідомляє, що

в суботу, 19-го лютого 1966 року

в годині 7:30 вечером
у залі СОЮЗОВОГО ДОМУ
914 Френклін вулиця, Янґставн, Огайо
— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

в яких обов'язані взяти участь голови, секретарі та члени Управ слідуючих Відділів:
Янґставн: 140, 230, 274, 348; Кемпбел: 119, 218; Кентон: 115; Шарон: 386; Ню Кесл, Па., Тітусвил, Па.: 72, 74.

ПРОГРАМА НАРАД:
Загальний плян організаційної праці та діяльности на рік 1966.
Конвенційний Рік та обов'язки Відділових Урядників у Перед-Конвенційному часі.

У зборах візьмуть участь:
головний радний Д. ШМАҐАЛА та обласний організатор Володимир ГІРНЯК, який реферуватиме організаційні справи.
З уваги на недалеку конвенцію, всі Відділові Урядовці та вже обрані Делеґати повинні прибути на збори і принести аплікації нових членів.

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:
Петро Ліщак, голова — Стефан Бурий, секретар

ДІТРОЙТ, ВІНДСОР і ОКОЛИЦЯ!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу у Дітройті
повідомляє, що

в суботу, 12-го лютого 1966 року

в годині 7:30 вечером
у залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при вулиці Мартин, число 4655-57
— відбудуться —

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗБОРИ

в яких обов'язані взяти участь голови, секретарі, члени Управ та Відділові Організатори слідуючих Відділів:
20, 75, 94, 146, 174, 175, 183, 292 — Дітройт; 71, 235 — Россфорд, Огайо; 165, 167 — Толідо, Огайо; 302 — Джексон, Міш.; 303 — Флинт, Міш.; 309 — Саґінав, Міш.; 341, 463 — Віндсор, Онт.; 504 — Лімінґтон, Онт.; 506 — Амгерстбурґ, Онт.

У ПРОГРАМІ НАРАД:
Загальний плян організаційної праці та діяльности на рік 1966.
Конвенційний Рік та обов'язки Відділових Урядників у Перед-Конвенційному часі.

На зборах буде приявний —
обласний організатор Володимир ГІРНЯК, який реферуватиме організаційні справи.
З уваги на недалеку конвенцію, всі Відділові урядовці та вже вибрані Делегати повинні обов'язково прибути на збори та принести аплікації нових членів.

ЗА ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ:
Ярослав Басюк, голова — Андрій Триш, секретар

Елізабет, Н. Дж.

ВІДЗНАЧЕННЯ СІЧНЕВИХ РОКОВИН

Посадник міста, Томас Дж. Дани, підписав Проклямацію про Український День з приводу 22-го січня 1918-1919 рр. На фото зліва направо: п-і Марія Процак („Дочки Країни"), Степан Купчак і Анна М. Огар (Школа св. Володимира), сержант Степан Урбан, п. Роман Слободян, головний касир УНСоюзу, п. В. Галамай (Пласт), п. Іван Граб, пані Христина Піньковська (Пласт), п. Едвард Мельничук — містоголова УККА, Відділ в Елизабет.

Після підписання проклямації посадник Дани подивляв українську сорочку п. Степана Кучака, який, разом із Марією Огар, є учнями школи св. Володимира.

Аллентавн, Па.

УРОЧИСТЕ СВЯТКУВАННЯ СІЧНЕВИХ РОКОВИН

Посадник Аллентавну Рей Б. Брейсі підписує проклямацію Дня Української Незалежности в приявності української делеґації.

Український Конґресовий Комітет Лігай Велівської округи, який оформився на зборах представників організацій і товариств діючих на цьому терені 12-го грудня 1965 р. у складі: голови — Зазворського, заступників Клисяка і адв. Рибака, сек. — Стасева, скарбника — Камінського, культ-освітнього — Гентоша Л., організаційного — Хорвата, референта зв'язків — Ковальського та пресових — Міляновського і Бручака, Контрольної Комісії: пп. Каралупи, Путька і Колодруба та Товариського Суду — Рибака, Голича і Вокрина, узяв на себе завдання координуючого чинника українського суспільно - політичного життя серед наших громад.

Здійснюючи частинно ці завдання, Комітет під час короткого свого існування поробив належні підготовки до святкувань Січневих Роковин. Мейори в чотирьох місцевостях : Аллентавні, Істоні, Бетлегемі і Нортгемптоні — підписали Проклямації про Український День. Різноманітну програму Академії, на яку запрошено представників американського політичного і суспільного громадського світу внаслідок сніговії перенесено на 6-го лютого.

Після святкувань Січневих Роковин Комітет розплянував широку збіркову акцію на Національний Фонд, а в дальших плянуваннях обговорюється влаштування виставки українського мистецтва в місцевому музеї, робиться заходи про відкриття школи українознавства, яка є конечністю для дітей і молоді. У всіх наших роботах як і в збірковій акції на НФ ми надіємось досягти повного успіху при належному вирозумінні і ставленні нашого патріотичного громадянства, яке закликаємо жертвенно піти нам на зустріч.

І. Стасів

Байон, Н. Дж.

ВІДЗНАЧЕНО СІЧНЕВІ РОКОВИНИ

Посадник міста Бейону, Фріцпатрік, підписує проклямацію про „Український День" Побіз зліва на право сидять: о. Михайло Борисенко і о. Володимир Терещук. Стоять: Мирон Солонинка, Микола Басараб, Михайло Білик, Мирон Сірий, Михайло Романчук і Михайло Голубець.

Січневі Роковини відзначено в неділю 23-го січня в залі Українського Народного Дому. Свято відкрив М. Солонинка, після чого мішаний хор під орудою о. протодиякона П. Пушкаренка відспівав американський гимн, а о. М. Борисенко відмовив молитву. Доповідь по-англійськи мав Б. Пахолок, а по-українськи М. Сірий. Деклямували: Катруся Борисенко, Марійка Фесьо, Марійка та Ірина Дворські. — Діти Ю-СУМА відспівали одну пісню, а мішаний хор відспівав 3 пісні. Діти виконали танок „Гопак" під керівництвом панни Катрусі Борисенко. о. В. Терещук закінчив імпрезу молитвою. При акордеоні була панна Марійка Фесьо. Хором диригував о. протодиякон Пушкаренко.

Літературно-Мистецький Клюб в Ню Йорку

149 2-га Евеню
П'ЯТНИЦЯ, 11-го ЛЮТОГО 1966 РОКУ
Год. 8-ма веч.
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР
ЛЕСІ ЛИСАК
ОПОВІДАННЯ — ФЕЙЛЕТОНИ
В концертовій частині МАРТА ЦИБИК, фортепіян
(Бах, Шопен, Равель).

Наукове Т-во ім. Шевченка в ЗДА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

відбудеться в суботу, 12-го лютого 1966 р. о год. 6-ій веч. в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вул. в Ню Йорку.

Програма:
1. Проф. д-р В. Стецюк: Відкриття.
2. Д-р Олександер Домбровський: доповідь на тему „До історії раннього християнства в античній Україні".

Вхід вільний.

Управа Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА

ПРЕДСТАВНИЦТВО ДЕРЖАВНОГО ЦЕНТРУ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕСПУБЛІКИ в США
і
ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ СИМОНА ПЕТЛЮРИ в АМЕРИЦІ
запрошують Українсько-Американські Організації і Установи м. Ню Йорку і околиці до участи в улаштуванню

УРОЧИСТОЇ АКАДЕМІЇ

присвяченій
40-ій РІЧНИЦІ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
Св. Пам. СИМОНА ПЕТЛЮРИ
Голови Директорії і Головного Отамана Військ Української Народньої Республіки

Академія відбудеться
в суботу, 21-го травня 1966 року
Деталі Академії в наступних оголошеннях.
ПРЕЗИДІЇ ПРЕДСТАВНИЦТВА І КОМІТЕТУ

В глибокім смутку із правдивим жалем повідомляємо Членів Однодумців Організації Українських Націоналістів закордоном, що 2-го лютого 1966 року в Бофало упокоївся в Бозі наш Друг, людина великих духових вартостей

СТЕПАН ВОЛИНЕЦЬ

МАҐІСТЕР ФАРМАЦІЇ

ВП. Дружині і Доньці бл. п. Покійного, складає вислови правдивого співчуття

ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз

Ділимося сумною вісткою з Приятелями і Знайомими, що в четвер, 27-го січня 1966 року по довгій і тяжкій недузі на 74-му році життя відійшов у Вічність

Протодиякон
о. НИКОН ПРОЦЕНКО

Горем прибита —
дружина — АННА

З жалем і глибоким смутком ділимося з усім Українським Громадянством сумною вісткою, що 2-го лютого 1966 року упокоївся в Бозі на 51-му році життя, по важкій недузі, маґістер фармації, патріот і громадянин, секретар Філії Українського Лікарського Товариства Північної Америки в Боффало, Н. Й.

бл. п.
СТЕПАН ВОЛИНЕЦЬ

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного висловлюємо сердечні співчуття.

УПРАВА та ЧЛЕНСТВО
Філії УЛТПА в Боффало, Н. Й.

З великим сумом повідомляю, що 9-го січня 1966 р. в день св. Стефана відійшла в кращий світ, в Стрию, Україна, моя Найдорожча СЕСТРА

бл. п. СТЕФАНІЯ САС-ПОГОРЕЦЬКА

залишаючи в смутку —
братів : РОМАНА і АЛЕКСАНДРА
та дальшу Рідню в Америці і Краю.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Шануючи добру славу Їмості

бл. п. Ольги Червінської

моєї улюбленої, незабутньої Дружини та творячи Її вічну пам'ять і послідну волю — жертвую:
$500.00 — на будову Катедри
$500.00 — на Український Університет в Римі
$500.00 — на голодуючих та
$ 25.00 — на УККА

Відданий в Христі
о. ІВАН ЧЕРВІНСЬКИЙ

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. Отця Совітника Олексія Кобрина

складаємо 15.00 долярів на Український Католицький Університет у Римі
Марія і Володимир БАРАГУРИ з доньками
Ню Йорк

Замість квітів на могилу

бл. п. Северина Снігуровича

10.00 долярів на Осередок НТШ в Сарселі складають
ЛІСЬКЕВИЧІ з Шикаго

НОВА ПРОФЕСІЙНА СИЛА

Д-р Павло Надзікевич

У „Свободі" з 4-го листопада 1965-го року була надрукована вістка: „Нова професійна сила" про промування Павла Надзікевича на д-ра педіятричної медицини на Іллинойському університеті в Шикаго, при чому трапилася дуже прикра помилка: разом з дописом мала бути надрукована й фотознімка нового нашого молодого лікаря, з підписом: „Д-р Павло Надзікевич". Тим часом, з фотонімки ще не була готова кліша й підпис, призначений для фотознімки, помилково залишено під дописом, з чого читач цілком логічно міг набрати враження, що це підпис автора допису. Очевидно, що д-р Надзікевич сам про себе допису не писав і навіть не знав, що такий допис вислано до газети. За помилку з підписом прохаємо пробачення.

Редакція.

ПРИКЛАД ГІДНИЙ НАСЛІДУВАННЯ

Ген.-полк. Олександер Загродський, один з найстарших і найбільш заслужених бойових генералів Українського Війська, перебуваючи під час українських різдвяних свят в околиці Бавнд Бруку, Н. Дж., відвідав могилу померлого недавно Президента Української Народної Республіки в екзилі, сл. п. д-ра Степана Витвицького, щоб віддати пошану Його Пам'яті. Заразом склав пожертву в сумі $5.00 на побудову пам'ятника покійному Президентові.

Ген. Загродський, як відомо, вийшов нещодавно з лікарні і живе тепер на пенсії в Ню Йорку.

СПОРТ

„ДИНАМО" — „СЕЛТІКС" 1:1 у ТБІЛІСІ

В других змаганнях чвертьфіналу гор за кубок володарів кубків країн Європи футболісти київського „Динамо" вибороли лише нерішену в вильних шотляндських суперників дружини „Селтікс" із Глазґов. Вислід 1:1 у Тбілісі після перемоги шотляндців перед двома тижнями у Глазґов з рахунком 3:0 остаточно виелімінував українських футболістів від дальших гор за кубок Европи.

Змаганням, які відбулися 26-го січня у Тбілісі, приглядалося 45,000осіб. Суддював їх італієць Сбарделля. Перші ворота здобули кияни зі стрілу Сабо вже на 21-ій хвилині зустрічі. Дальше мали динамівці ще чимало нагод підвищити вислід, але їх напад не дописав стрілово. Вирівняли рахунок шотляндці на 33-ій хвилині зі стрілу оборонця Геммеля. В другій півгрі суддя був змушений виключити за гостру гру шотляндця Клярка і українця Хмельницького, одного з чотирьох репрезентантів СССР, яких мають кияни у своїй дружині.

Цією нерішеною закінчилася участь київського „Динамо" в грах за кубок володарів кубків Європи. „Динамо" з Києва було, власне, першою дружиною, яка репрезентували СССР у цих популярних грах европейської екстра кляси.

Збори Відділів УНСоюзу

СУБОТА, 12-го ЛЮТОГО 1966 р.

ШИКАҐО — Середній Південь. Місячні збори Б-ва св. Арх. Михаїла — 157 Відд. о год. 7 веч. в залі при 1923 Вест 51 вул. На порядку нарад важливі передконвенційні справи і тому проситься членів прибути численно на ці збори. — Управа.

AMBRIDGE, Pa. Місячні збори Б-ва св. Василія — 161 Відд. о год. 7-ій веч. в Клюбовій залі. — П. Роновський, мол., секр.

НЕДІЛЯ, 13-го ЛЮТОГО 1966 р.

ТОЛІДО, Огайо. Місячні збори Б-ва св. о. Николая — 167 Відд. в год. 2-ій по пол. в залі св. Михаїла, 2824 Лаґрнидж вул. Збори Відділу відбуватимуться кожного місяця в другу неділю по першім. — І. Вельган, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори 240 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі церкви св. Йосафата на Пармі. На порядку: вибір делеґатів на 26 Конвенцію УНС. — Управа.

САВТ ДІРФІЛЬД, Масс. Місячні збори Т-ва Галицька Січ — 207 Відд. в церковній залі, на яких буде вибір делеґатів на 26-ту Конвенцію УНС та інші важні справи. І. Олійник, предс., П. Рева, секр.

ДІТРОЙТ, Міш. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 75 Відд. о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при вул. Мартин. На зборах буде вибір делеґата на 26 Конвенцію УНС. Проситься вирівняти свої заборґованості. — Управа.

ФЕНІКСВІЛ, Па. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 321 Відд. в церковній залі. На порядку: вибір делеґата і заступника на 26 Конвенцію УНС. — І. Яворський предс., Д. Чук, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори С-ва Пресв. Богородиці — 36 Відд. о год. 3:30 по пол. в залі Укр. Амер. Клюбу, при 292 Гадсон Аве. Порядок. Вибір делеґатки на 26 Конвенцію УНС і звіт з ювілейного свята, що відбулося 23 січня 1966 р. Просимо приєднувати нових членів. — Марія Філарс, предс.; Катерина Ярославська, кас., С. Гуньк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в домі Горожан, 847 N. Franklin St. На цих зборах буде вибір делеґатів на 26 Конвенцію УНС. На Річних Зборах перевибрано цю саму управу на 1966 р. Проситься про численну участь. — С. Филипк, фін. секр.

ЛІТЛ ФОЛС, Н. Й. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 330 Відд. о. год. 2-ій по пол. в залі УНДому. Є важні справи до полагодження. На річних зборах вибрано управу на 1966 р. в такому складі: М. Копек, предс., Н. Шуплянський, заступ., Я. Мартинюк, секр., М. Павловський, заст. секр., М. Павловський, касир, М. Василик, заст. касира. Контр. Комісія: Т. Стриск і Є. Швайковський. І. Поцентилюк, дверник. — Я. Мартинюк, секр.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ЮЛІЯ ЗИЗНОМІРСЬКА, довголітня членкиня 257 Відд. УНС в Лос Анджелес, Каліфорнія, померла 28-го січня 1966 р. Покійна народилася в селі Криволуки, пов. Чортків, Зах. Україна. Полишила у великому смутку мужа Василія і його братанка д-ра Зенона Зизномірського, котрого вона виховала як свою дитину, сестри, братову Параску з донею Орисею у Гартфорді, Конн. Похорон відбудеться в суботу 5 лютого 1966 р. з похоронного заведення Ласковицькі, 367 Prospect, Binghamton, N. Y.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Сильчак, секр.

ЙОСИП БЕРЕЗІЦЬКИЙ, довголітній член Т-ва „Любов" — 370 Відділ УНСоюзу в Ню Гейвен, Конн., помер дня 2-го січня ц. р. в своєму домі в Ню Гейвен після затяжної і важкої недуги, на 78-му році свого страдального життя. Покійний народився 6-го жовтня 1888 року в селі Товстеньке, пов. Гусятин, Зах. Україна. До ЗДА прибув 1912 р. та зараз же поселився у Ню Гейвені, де проживав до кінця життя. Членом УНСоюзу став 1922 року. До часу втрачення зору, що сталося 40 років тому, працював при чищенні вікон у своєму власному підприємстві. Осиротив дружину Софію, відому ревну союзову діячку, доньку Олену зам. Воробець та сестру Марію Хомета. Похорон відбувся 5-го січня ц. р. з пох. дому до місцевої української греко-кат. церкви св. Михаїла, а звідтіль на цвинтар св Лаврентія. Супроводжали його на останню дорогу поруч рідних численні приятелі та союзовці.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Гіна, секретар

ПАРАСКЕВА З МИХАЛИШИНІВ МАРУЩАК, довголітня членка Т-ва „Любов" — 370 Відділ в Ню Гейвен, Конн., померла наглo 21-го вересня 1965 року в лікарні Ст Госпитал в Ню Гейвен на 70-му році трудолюбивого життя. Покійна народилася 18-го березня 1896 року в селі Воробіївка, пов. Тернопіль, Зах. Україна До ЗДА прибула 1924 р. і зараз же поселилася у Вест Гейвен, Конн., де проживала аж до смерти. Залишила в смутку чоловіка Константина, сина Мартина, сестру Анну, пасерба Адольфа і 3 внуків. Похорон відбувся 25-го вересня 1965 р. з пох. дому до місцевої української греко-католицької церкви св. Михаїла, а звідтіль на цвинтар св. Лаврентія, при численній участі рідних і приятелів, а головно союзовців.
Вічна Їй Пам'ять!
Василь Гіна, секретар

МИХАЙЛО КУТНИЙ, членпіонер і довголітній діяльний член Т-ва „Любов" — 370 Відділ УНСоюзу в Ню Гейвен, Конн., помер 17-го листопада 1965 р. в лікарні св. Рафаїла в Ню Гейвен від удару серця безпосередньо після ампутації ноги, на 82-му році трудолюбивого життя. Покійний народився 9-го серпня 1884 року в селі Блюдники, пов. Станиславів, Зах. Україна. До ЗДА прибув перед першою світовою війною, а до УНСоюзу вступив у січні 1914 року. Впродовж 34 років працював у місцевій фабриці дроту, а від 1950 року жив в стані спочинку. Залишив в смутку доньок: Юстину Ольгу, Анну і Марію, сина Олексія, 10 внуків і 7 правнуків. Похорон відбувся 19-го листопада 1965 р. з пох. дому до місцевої української греко-кат. церкви св. Михаїла, а звідтіль на цвинтар Меморіел Парк у Гемден, Конн. Разом з рідними віддали йому останню послугу численні приятелі та члени союзової родини.
Вічна Йому Пам'ять!
Василь Гіна, секретар

ЛУПАНЬ МИХАЙЛО, довголітній член Тов. ім. Івана Франка, Відд. 334 УНС, помер дня 29-го грудня 1965 р., проживши 70 років. Покійний походив зі села Біличі, повіт Старий Самбір, Зах. Україна. Полишив в смутку дружину Анастазію і три дочки — Розалію, замужна Заворска, Марію і Ольгу, зам. Джан, двох зятів, шість внуків і двох правнуків. Та одного брата і дві сестри в краю. Похорон відбувся дня 31-го грудня ц.р. з пох. зав. до церкви св. Володимира УПЦ, а відтак на Бруклин Гайте цвинтар.
Вічна Йому Пам'ять!
С. Вохонок, фін. секр.

ВАСИЛЬ ТУРКАЛО, член 122 Відд. УНС в Тавнтон, Масс. помер несподівано 9-го січня ц. р., проживши 81 років. Покійний народився 25-го грудня 1885 р. в с. Закомари, повіт Золочів, Україна. До УНСоюзу вступив 16 січня 1917 р., був предсідником в раніших роках. Брав активну участь в українському громадському житті. Покійний полишив в глубокому смутку 5 синів Петра, Стефана, Андрія, Василя, Йосифа, 2 дочки Анна і Стефанія, 6 внуків і 1 правнук. Похорон відбувся 10-го січня ц. р. з похор. заведення до кат. церкви Голі Фамілі Чорч а відтак на цвинтар Ст. Йозеф Семетері при участи родини та членів Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Попович, секр.

НИКОЛА ШУСТАКЕВИЧ, член Б-ва св. Івана Хрестителя — Відд. 292 УНСоюзу в Дітройт, Мичи., помер дня 16-го січня ц. р. Прожив 75 р. Покійний родився 27 жовтня 1890 р. в місті Тернополі, Україна. Був директором Укр. Радіо Години через 27 років. Полишив у смутку двох синів, Володимира і Романа, дві доньки, Ольгу і Ірину і девять внуків. Похорон відбувся дня 20 січня з похоронного заведення на цвинтар Рослайн Парк Семетері, Берклей, Міч. при участі рідні та приятелів.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

ВАСИЛЬ ЦАН, член Т-ва „Українська Січ" — 170 Від. УНС в Джерзі Сіти, Н. Дж., помер 6 січня ц. р. по довгій і затяжній хоробі на 72 році життя. Полишив в глубокому смутку дочку Павлину і Сина Василя, двох братів Михайла і Антона і сестру Юлію, трьох внуків і троє правнуків. Покійний живо цікавився всім громадським життям та сам брав активну участь. Щиро жертвував на рідні народні цілі, зокрема помагав наскільки міг новим еміґрантам, які масово приїжджали до місцевої громади по закінченні другої світової війни. Похорон відбувся в понеділок 10 січня, при численній участі рідні, приятелів і знайомих, з похоронного заведення до Укр. Кат. Церкви а відтак на цвинтар „Святого Хреста" в Норт Арлінгтон"
Вічна Йому Пам'ять!
Д. Дидик, секр.

ВІЦКО РЕМІЗОН, член Братства св. арх. Михаїла, Відд. 476 УНС в Гудсон, Н. Й., помер нагло дня 12 січня 1966 р. на 75 році життя. Покійний народився дня 18 липня 1891 р. в селі Панківці, повіт Броди, Зах Україна. Покійний полишив дружину і двох синів, Стаха і Володимира. Покійний вступив в члени УНС дня 30 вересня 1941 року, був добрим членом і тихої вдачі. Похорон відбувся дня 15 січня з похоронного заведення до Православної Церкви св. Михаїла а відтак на цвинтар до Вічного Спочинку. Тіло похоронено на Гудсон Сіти Семетери Парк.
Вічна Йому Пам'ять!
Управа Відділу

ВОЛОДИМИР ГАВРИЛІВ, довголітній член і предсідник 40 Відд. УНС в Ірі, Па, помер дня 8 січня 1966 р. на 74 році життя. Покійний походив зі села Комороки, повіт Рогатин, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Катерину, сина, 4 доньки і 13 внуків. Похорон відбувся з укр. кат. церкви св. Петра і Павла на католицький цвинтар при участи Родини, Знайомих і членів Відділу.
Вічна Йому Пам'ять!
Володимир Вітковський,, секретар

ТАРЗАН, ч. 5 572. Десять років у темниці!

AFTER DISTINGUISHING TARZAN, THE STRANGER GASPED: "I NEVER EXPECTED TO SEE A HUMAN AGAIN--"

"FORGIVE MY HOSTILITY, BUT I'VE BEEN COOPED UP LIKE AN ANIMAL FOR TEN LONG YEARS!"

"WHO ARE YOU?" QUERIED THE JUNGLE LORD. THE MAN FROWNED. "NO ONE A CIVILIZED PERSON WOULD REMEMBER."

Коли дивна людина помітила Тарзана, вона здивовано сказала: — Я ніколи не сподівався знов побачити людську істоту...

— Пробачте мені мою ворожість, але ж я був немов заперта птиця в клітці десять довгих років!

— Хто ви? — запитав пан джунглів. Людина насупила брови. — Жадна цивілізована людина не зможе собі пригадати.